

СТАНОВИЩЕ

за дисертацията на

Фабиан Акоста Санчес,

редовен докторант по Философия на културата, политиката, правото и икономиката –
Социална философия

към Катедра „Философия“ на СУ „Св. Кл. Охридски“ – София,

на тема: *Инкорпоративната икономика: демокрация, война и олигархия*

за присъждане на образователната и научна степен **Доктор**

в професионално направление **2.3. Философия**

по научната специалност **Философия на културата, политиката, правото и икономиката – Социална философия**

от доц. д-р Силвия Кръстева

Предложеният дисертационен труд има своята специфика в едно актуално философстване, особено чувствително към животрептящите политически процеси, анализирани откъм непозната за нас общностна и културна ситуация, но и в обхвата на глобалната картина на динамичния световен политически и икономически процес. Изходната точка на този анализ е върху моделирането в ракурса на тялото и телесността, като нов усет и ново образуване и живеене на политическата и социална общност. Фабиан Санчес ни предлага това моделиране на общностното през телесното, като особен концепт, спояващ усета и страстта, а и живота, и налагащ ги върху общността, във вътрешния план на гражданското общество, на континенталната и накрая на световната общност. В тази новост на телесното си битие политическото и социалното стават особен обект, вътрешно органичен и изживяващ целия спектър на телесността. Анализът е положен в транскултурното „производство“ на общност и има като резултат налагането на този жив и органичен модел върху актуалната световна ситуация, което предоставя възможността тази ситуация да си види по един нов начин и в богатството на една трансконтинентална и транскултурна гледна точка.

Дисертацията на Фабиан Санчес е в обем от 181 страници, структурирана е във въвеждаща част, две глави, две отклонения и три сцолии, библиография. Библиографията от 104 източника съдържа представителна литература по тематиката на 7 езика: български, руски, английски, френски, италиански, португалски и испански.

Фабиан Санчес започва изграждането на концепта за телесността с анализа на съвременната ситуация, която според него се доминира от „битието на войната“. Според Санчес войната прониква дълбоко живота във всичките му аспекти, но причината за това състояние има не по-малко дълбоки основи и произход – конфликтите се разгарят върху кризата на водещия модел за гражданско и политическо устройство – западната демокрация. А кризата всъщност е залегнала в противоборството на два типа политически визии и съответните общности, които ги подкрепят и развиват. От едната страна са поддръжниците на либералната идея, а от другата стои олигархията, все по-

засилваща влиянието си в съвременните общества и все повече концентрираща световното богатство. В този световен сблъсък, според анализа на Фабиан Санчес, демократичната идея и нейното реализиране са обречени и отстъпват навсякъде под натиска на олигархичните елити, но причините за това са и в невъзможността на съвременния тип демокрация да предложи устойчив и печеливш модел за обществено устройство. Това повдига острия и тревожен въпрос за бъдещето на съвременната демокрация в условията на водещата се война в обществата и на налагането на олигархичния модел на управление.

Дали като решение, или като следствие от тази ситуация, Фабиан Санчес предлага една посока на трансиндивидуализма в конституирането на гражданското *тяло* на общността. Това е ценен и интересен момент на дисертацията, в който има изведено ново и своеобразно виждане и усещане за социума като живо, дори биологично тяло, което е реактивно и спояващо своите представители в единна колективна телесност. Нейните социални и политически движения са състояния и страсти на общото тяло, като усет за общата настройка, общата чувственост и чувствителност на този биологичен социум, на общностното тяло. Неговите модуси са представени в отчетливи и гранични ситуации на обърканото тяло, озадаченото тяло, безсилното тяло, тялото в шок – реакции, усет, страсти на колективното тяло в неговото гражданско битие. Тези телесни модуси според Фабиан Санчес конституират общностното тяло като политическа реалия, но всички те са в негативния спектър на страстите и усетливостта, а не по-малко живи и мощни са страстите на телесното и в спектъра на позитивните движения, което поставя въпроса какво биха дали на общностното тяло тези движения и как те биха имали политическа реактивност.

Анализът на Фабиан Санчес продължава през конституирането на континенталната общностна телесност. За обекта на дисертационното изследване това е общността на Латинска Америка, която дисертантът разглежда в историко-политически ракурс. А там стои въпросът за другия и другостта и за новосъздаващата се идентичност на една вече континентална общност, като въпрос отново за сблъсъка на западния модел и разбирания и производството на собствена идентичност. *Другият* е определян като друг в условията на колониален и европоцентристки светоглед, но днес след разпада на тази светоопределяща функция на западния модел, как трябва да се реши въпросът за идентичността на обществата от Латинска Америка, а и на всяка „неевропейска“ общност. В условията на постколониализъм и постоксидентализъм *Другият* доколко остава „друг“ и не трябва ли неговата идентичност да се определя от една нова общностна топология: производството на неговата идентичност е вече в условията на планетарен свят, в който идентичностите трябва да израстват върху собствената битност, няма вече център, който да налага отвън характера на общностните идентичности.

В глобален план според Фабиан Санчес се конституират „огромните“ общностни тела, които управляват световната икономика и така определят световния политически и общностен живот. Затова обаче този живот е доминиран от икономически взаимоотношения, а за отделния човек това е въпросът за неговия труд и все още за отчуждеността на човека от неговия труд, или, от друга страна, за отчуждеността му като потребител, част от пазарната икономика, който само консумира и следва задаваните му от пазарния поток на стоките и от корпоративните интереси страсти и обекти, като труд

и като производство само на всеобщия *симулакрум* на „пазарната“ цивилизация. Под стихийния напор на този феномен остава настрана въпросът за конституирането на световното общностно *тяло* и за неговите страсти и състояния, които би трябвало да ни владеят като включени в най-обхватната телесна формация и свързаност в глобалния свят.

Анализът на общностните тела в нивата на техния обхват повдига интересни въпроси, особено върху гражданското и националното конституиране на такива формации. Затова въпросите ми към дисертанта са: 1. Какви ще бъдат телесните модуси на общностното тяло в спектъра на позитивните страсти? и 2. Как се произвежда националната идентичност в условията на постколониализма и постоксидентализма?

Нямам съвместни публикации с дисертанта. Авторефератът съответства на дисертацията. Приносите са по-общо формулирани и са демонстрирани в хода на изследването.

В заключение, дисертацията на Фабиан Акоста Санчес на тема *„Инкорпоративната икономика: демокрация, война и олигархия“* уплътнява и рамкира изследователско и тематично поле, поставя оригинални проблеми и отвежда до тяхното решение чрез изграждането на собствен концепт. Предвид посоченото и съответствието на изследването с изискванията за дисертационен труд ще гласувам „ЗА“ присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Фабиан Акоста Санчес за неговата дисертация на тема: ***Инкорпоративната икономика: демокрация, война и олигархия*** по научната специалност **Философия на културата, политиката, правото и икономиката – Социална философия** в професионално направление **2.3. Философия**.

София, 18.10.2020 г.

Доц. д-р Силвия Кръстева